

DIZJAKIRI POVELBA

Globalnikano pervazi baši dizutnegoro lejba than

Amen, o dizutne, isijamen nijami te la than ko oblikujba taro amaro sasoitnipe

O Manušikane nijamija thaj o fundamentalno tromalipe sa pobuter pagenape ko sasto sumnal. Ko baro numero phuvja, o manuša thaj lengere organizacije arakenape serioznikane simantrencar thaj si cidime taro nijami te len than ko oblikujba taro lengoro sasoitnipe. O Aktivistija si zijankerde, progonujme, phanle, mučime thaj mudarde. Organizacije taro civilno sektori si stigmatizirime, sar minsal, sar jabandziska agentijaja ekstremistija, ola si ačavkerde tari pumari buti, lišime taro finasiriba, panlo lenge te keren buti thaj te rasturirinenpe. O Šajdipe baši lejbe than taro dizutneko publicirimo dzivdipe si ograničimo ja panlo.

Numa, sa dzikote o dizutnja thaj o dizutne čačutne na lena than, o sumnal nae te ovel ko šajdipe te nakhavel ple najdarutne anglodzajba, chivdi thaj i kointuirimo čorolipe, bare takateja o ekstremizmo, o baripe taro naekipe, thaj klimatikane iraniba.

O Jekutno thaj kolektivnikano lejbe than taro dizutne anela dzivdipe thaj thaj dela dzandipe ki demokratija. Adava si taro suštinkoro dzandipe ki protektiva taro manuškane nijamija, ko resariba o anglodzajba thaj tamiribe tolerantna sansarale sasoitnipe. Odoleja arakelape okolen so isilen javna funkcije ja javera pozicije ko barobaripe, te oven dzovapjale baši ple postapke thaj te keren buti bashi sasoitnipaskoro šukaripe.

Amen čhudingjem sakova vakeriba te ačhavkera e dizutnen te len than ko oblikujba ko lengere khedina, lengere phuvja thaj ki amari jekutni planeta.

Dizutnegiri povelba arakela pervazi baši lejba than taro dizutne

Dizutnegiri povelba si chivdi ko manušipe. Ki khedin sarinenge, thaj sikavela o unirvezalna manuškane nijamija, tromalipe thaj načela. Oj arakela pervazi baši lejba than taro dizutne so signalizirinela lengere nijamija ko pervazija tari akanutno maškardzijanaskoro nijami thaj panlolafi.

Imperativi si sa o radze, sa o nivevoja tari publicirimi administracija, maškardzijaneskere institucije, biznisi tha organizacije taro dizutnegoro sasoitnipe ko sumnal saste te sajдинen thaj te implementirinen o ulavipe tari akaja Povelba.

Amen, o dizutne isijamen nijami ko akala nijamija, save kamplape te sajđinalen, te arakenpe, te promovirinenpe thaj saste te implementirinenpe ko sa o thana thaj bizo nesavi diskriminacija.

1. Tromalo vakeriba: Sarine jek isile nijami te ulavel, te diskutirinel thaj te promovirinel ple stavija thaj idee, te del teloikeriba javere ideenge ja te vakerel nahalšoviba.

2. Tromalipe ko informacije: Sarine isile loko thaj ko vakti khujba dzi sa o publicirime informacije.

3. Tromalipe ko khedipe ko jek than: Sarine isilen nijami te khedenpe ko jek than javere manušencar baši te keren khedimale resrina thaj aspiracije.

4. Tromalo khedimalipe: Sarine isilen nijami te fundirinen, te ovel jek jekeja ili te teloikerel organizacija baši anglodzajba khedimale resarinenge palo sansaralo drumo.

Baši te šaj sa o dizutne te ovelen akala nijamija, kamplape te garantirinelpe avutno:

5. Efektikano lejba than: O Dizutne thaj lengere organizacije šaj čačutnete len than thaj te ovele influenza upri publicirime politike thaj o procesi baši aniba o dekretija ko lokalno, nacionalno thaj globalno nivelo.

6. Finasijakoro teloikeriba: O Dizutne thaj lengere organizacije isilen nijami te roden thaj te araken finansisko teloikeriba pire ili javere phuvjatar.

7. Šajdipe baši barabar butikeriba: O Dizutne thaj lengere organizacije si tromale te angažirinenpe ko kherutne thaj maškardzijaneskere dijalogija thaj kooperacije.

Asavke nijamija si legitimna sa dzikote na kerena pharipe javerenge ja na vazdena omraza, diskriminacija, naamalipe, ja čilalipe.

Resarinaja te arakelpe kaj i kooperacija maškar o dizutne, lengere radze thaj publicirime institucije ingarena maksimalno istemalkeriba baši sarine amenge, kamlape te sajdinenpe avutne direktive:

8. Dolžno te arakel: Sakoja radzi arakela e dizutnenge thaj baši lengere organizacije nijami te angažirinenpe bizo progon, mučibaja daravkeriba ko lengoro dzivdipe thaj te na oven predmetija baši kolektivnikani dzeza sebepi so rodona pumare fundamentalna tromalipa.

9. Than so dela šajdipe: Sakoja radzi leljarela kanunija, administrativna thaj javera napija baši sajdipe, arakhiba, promoviriba thaj pheriba o nijamija thaj o tromalipe vakerde ki akaja Povelba thaj rodljakerela atakija upri jekuno thaj organizacije resarinaja o došarkerde manuša te den dzovapi panlo e maškardzijaneskere standardeja baši nijamalipe.

10. Publicirimo dzovapi: I Radzi, biznisi thaj dizutnengoro sasoitnipe dzovapi dena anglal o publiciteti.

Amari jekuni thaj kolektivno dzovapi

O Dizutnja thaj o dizutne thaj lengere organizacije dena pharipe baši nijami thaj garvasijalipe ko sasto sumnal. Lengoro khujba delamen šajdipe kolektivnikano te nakhava o predizvikija.

Bizo dikibe dali sijem khuvde ki radzi, ko biznisi ja ko organizacije taro dizutnengoro sasoitnipe, amaro kolektivnikano dzovapi si te araka thaj te ana kori sansarali, nijamali thaj ikerdo avutnipe baši sarine amenge.

SAR VASHRAMONDE

- Rodaja sa o radze thaj lengere institucije **te sajдинen, te araken, te potikninen** thaj sasto te implementirinen **sa o maškardzijaneskere konvencije** thaj panlelafija koleja so garantinelape o nijamija e dizutnjakere thaj e dizutnegere te participirinen thaj akaraja o biznisi, organizacije taro dizutngoro sasoitnipe maškardzijaneskere institucije thaj javera faktorija te dejstvujnen panlo taro akala konvencije;
- Amen panajamen kaj ka **arakha** thaj ka **obezbedina o nijamija e manušengere** ki participacija kote so si garantirimi ki akaja Povelba;
- Amen sijem **solidarna sa e manušencar** save so o nijamija baši participacija ko oblikujba taro lengoro sasoitnipe si zijankerde.